

Jan Strang

Suomen kartan historia 1532-2005

Merkittävimmät Suomen kartat

Karttahistoria tuntee viisi käänteentekevää Suomen karttaa, joista kukin mullisti aikansa käsitykset maastamme. Nuo kartat toimivat vuosikymmenten ajan muiden karttojen esikuvina. Kartat ovat:

- Olaus Magnuksen Pohjoismaiden kartta vuodelta 1539.
- Anders Buren Pohjoismaiden kartta vuodelta 1626.
- Carl Petter Hällströmin Suomi-kartasto vuosilta 1798-1799.
- Maanmittauksen Ylihallituksen Suomen Yleiskartta 1:400 000 vuosilta 1864-1873.
- Maanmittaushallituksen Perukartasto 1:20 000 vuosilta 1947-1977.

Edellä mainittujen viiden "kultamitalikartan" lisäksi muutama muukin kartta erottuu joukosta. Nämä "hopeamitalikartat" ovat:

- J. Blaeun Suomen kartta v. 1651.
- G. Biurmanin Ruotsi-Suomen kartta v. 1747.
- Venäjän satalehtisen kartan 1:840 000 vuoden 1811 painos.
- A.W. Eklundin Suomen kartta vuodelta 1840.
- I.J. Inbergin Suomenmaan kartta 1:1 000 000 vuodelta 1875.
- Maanmittaushallituksen Suomen kartta 1:1 000 000 vuodelta 1933.
- Maanmittaushallituksen Suomen GT-tiekartasto vuosilta 1971-1977.

Tekijä

Jan Strang (s. 1947) on historian tutkija ja tietokirjailija, joka on kirjoittanut teoksia kartta- ja kirjahistoriasta sekä Helsingin historiasta. Hän on maamme johtavia vanhojen karttojen tuntijoita. Hänen aiempia teoksiaan ovat:

- Puhelinluettelot ja osoitehakemistot. 1995.
- Jan Strangin karttatieto. 1998.
- Antikvariaateillakin on kohtalonsa. 1999.
- Tammisalo - paratiisi meren äärellä. 2001.
- Suomen karttakuvan kehitys 1800-luvulla. 2009.
- Suomen karttakirja 1799. 2005.
- Suomenlahden saaristokartasto 1880. 2006.
- Jan Strangin merikarttatieto. 2006-2010.
- Helsinki-albumi 1877. 2009.
- Palontorjuntaa Helsingin Tammisalossa 2010.
- Lappi piirretään kartalle. 2011.
- Laajasalolaiset punakukkoa kurittamassa. 2013.
- Venäjän Suomi-kuva - Venäjä Suomen kartoittajana 1710-1942. 2014.
- Saaristounelmia Helsingissä - Vartiosaaren ja Helsingin itäsaariston pienten saarten historia. 2016.
- Herttoniemen huvilat. 2018.

